

KONTROLNÍ ŘÁD

Tato směrnice je vydána podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě

Obsah směrnice:

- 1) Obecná část
- 2) Vnitřní kontrolní systém
- 3) Řídící kontrola
- 4) Veřejnosprávní kontrola
- 5) Interní audit
- 6) Společná a závěrečná ustanovení

I.

1.1.1 Obecná část

Finanční kontrola, vykonávaná podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o finanční kontrole) a prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., je součástí řízení, které zabezpečuje hospodaření s veřejnými prostředky. Kontrola je zaměřena především na hospodárnost, efektivnost a účelnost jejich použití.

1) Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly

Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly vychází ze zákona o finanční kontrole. Podle tohoto zákona je obec Orgánem veřejné správy, Kontrolovanou osobou i Kontrolním orgánem

Podle zákona o finanční kontrole je obec povinna vykonávat vnitřní finanční kontrolu v rámci svých řídicích a kontrolních pravomocí a veřejnosprávní kontrolu žadatelů nebo příjemců veřejné finanční podpory, kterou jim poskytuje. Dále podle zákona o finanční kontrole kontroluje hospodaření s veřejnoprávními prostředky u zřizovaných, příspěvkových organizací. Podle odst. 5, §27, zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ÚSC ve znění pozdějších předpisů (dále jen rozpočtová pravidla ÚSC), obec provádí celkovou kontrolu hospodaření zřizované PO.

2) Vymezení pojmů

Veřejné prostředky

jsou veřejné finance, věci, majetková práva jiné hodnoty.

Veřejná finanční podpora

jsou dotace, příspěvky, návratné finanční výpomoci a další prostředky nebo záruky poskytnuté ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu ÚSC nebo z rozpočtu státních fondů.

Příjemci veřejné podpory

je obec jako příjemce dotací a přechodných výpomocí ze státního rozpočtu nebo z kraje, jí zřizovaná organizační složka, financovaná obcí, příspěvková organizace jako příjemce neinvestičních a investičních příspěvků na činnost od obce, občanská sdružení, neziskové organizace a další subjekty, kterým obec poskytla veřejnou finanční podporu.

II.

Vnitřní kontrolní systém

Povinnosti starosty obce

Starosta obce je v rámci své odpovědnosti povinen **zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém obce, který**

- a) vytváří podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy
- b) je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s činností obce a jí zřizovaných organizačních složek a příspěvkových organizací financovaných z veřejných prostředků
- c) zahrnuje postupy pro včasné předávání informací o výskytu závažných nedostatků a o přijímaných a plněných opatření k nápravě

Za tím účelem:

- Vnitřními směrnici a pracovními náplněmi pracovníků stanoví rozsah odpovídajících pravomocí a odpovědností zaměstnanců obce, volených a jmenovaných orgánů obce při nakládání s veřejnými prostředky.
- Vydáním vnitřních předpisů k účetnictví, oběhu účetních dokladů, evidence a nakládání s majetkem zajistí oddělení pravomocí a odpovědnosti při přípravě, schvalování, provádění a kontrole finančních a hospodářských operací.
- Zajistí, aby o všech operacích a provedených kontrolách byl proveden průkazný záznam a vedena příslušná dokumentace.
- Zajistí hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků a přijme veškerá potřebná opatření k jejich ochraně.

Povinnosti odpovědných zaměstnanců a pracovníků obce

Zodpovídají za zajištění a plnění úkolů na úseku kontrolní činnosti v souladu s platnými zákonnými předpisy a vnitřními směrnici obce a kontrolním řádem. Jsou povinni podávat starostovi a orgánům obce včasné a spolehlivé informace o závažných nedostacích zjištěných v rámci kontrolní činnosti s návrhy na opatření k jejich odstranění.

III.

Řídící kontrola

v souvislosti s finančními a hospodářskými operacemi

K zajištění předběžné kontroly plánovaných a připravovaných finančních a hospodářských operací a průběžné a následné kontroly jejich realizace je připojen program kontrol, postupy kontrol a dispoziční oprávnění k jednotlivým kontrolám při finančních a hospodářských operacích.

Dispoziční oprávnění k předběžné řídicí kontrole (příloha č.1), kde jednotlivé funkce a fáze znamenají:

Předběžná řídicí kontrola

před zahájením finanční nebo hospodářské operace

(před vznikem závazku – právní část kontroly)

Rozhodnutí o přípravě finanční nebo hospodářské výdajové operace, které provádí příkazce operace, musí předcházet předběžná kontrola z hlediska přípustnosti a rozpočtového krytí. Tato kontrola je prováděna ve fázi rozhodování o zahájení důležitých investičních i neinvestičních záměrů obce, uzavírání hospodářských smluv a objednávek nebo tvorbě vnitřních předpisů a rozhodnutí, které ovlivňují výši výdajů obce.

Přípustnost operace znamená, že navrhovaná operace je v souladu s platnými zákony a dalšími právními předpisy usneseními orgánů obce a vnitřními směrnici obce a odpovídá kritériím hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Tuto kontrolu provádí příkazce operace, to je osoba

odpovědná za schvalování finančních a hospodářských operací, v jednotlivých zvláštních případech i jiný obcí pověřený pracovník. Příkazce operace odpovídá za to, že budou plněny všechny zákonné procesní úkony a platné předpisy spojené s příslušnými finančními a hospodářskými operacemi obce při dodržení kritérií maximální hospodárnosti.

Starosta stanovuje **kritéria pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy (dle zákona č. 320/2001 §4, odst.2) takto:**

- a) Vždy posoudit, zda nelze potřebné zajistit ze stávajícího majetku.
- b) Vždy posoudit, zda nelze potřebné zajistit pořízením použitého majetku.
- c) Nelze sjednat ceny dohodou, vždy musí být uveden rozpočet na materiál a cenu za hodinu a dále počet hodin.
- d) Sazba za hodinu práce: nesmí přesáhnout 600 Kč za hodinu; pokud se jedná o sazbu za hodinu vyšší, je třeba, aby dodavatel odůvodnil vyšší sazbu odborností služby (VŠ vzdělání, speciální oprávnění atd.).
- e) Cena materiálu, dlouhodobého majetku: nejnižší dle průzkumu trhu (min. 3 nabídky, případně doklad o průzkumu na internetu. Cena se musí posuzovat včetně nákladů na dopravné, poštovné a ostatních souvisejících nákladů s pořízením majetku nebo materiálů), jinak je cena určena výsledkem veřejné zakázky. Cena se posuzuje jen u majetku splňujícího požadavky výběru.
- f) U služeb nejprve posoudit, zda nelze potřebné zajistit stávajícími zaměstnanci.
- g) Cena služeb: nejnižší cena dle průzkumu trhu (min. 3 nabídky, případně doklad o průzkumu na internetu, posuzováno včetně nákladů na cestovné a ostatních souvisejících výdajů s pořízením služby), u rozpočtu prací cena práce nesmí přesáhnout sazbu 600,- Kč/za hodinu práce, pokud se jedná o sazbu za hodinu vyšší, je třeba aby, dodavatel odůvodnil vyšší sazbu odborností služby (VŠ vzdělání, speciální oprávnění atd.).
- h) Využívat množstevních slev.
- i) Využívat dodání služeb nebo zboží bez zprostředkovatelů.
- j) Nesjednávat nestandardní nebo jednostranně výhodné podmínky.
- k) Nesjednávat úkony, které by významně ohrozily majetkovou podstatu organizace.
- l) Neuskutečňovat výdaje, které nesouvisí s činností organizace.
- m) Odpracované hodiny, veškerá fyzická plnění budou odsouhlaseny odběratelem.
- n) Minimalizovat rizika.

Kontrolu rozpočtového krytí finanční operace provádí pracovník určený jako správce rozpočtu. Správce rozpočtu potvrzuje, že předpokládaný výdaj připravované operace je nebo bude kryt finančními prostředky v rámci schváleného nebo upraveného rozpočtu, mimořádnou dotací, z vlastních výnosů hospodářské činnosti nebo z vlastních fondů. Souhlas správce rozpočtu musí být zajištěn u všech uzavíraných smluv, které mají dopad na finanční hospodaření obce (smlouvy s dodavateli, objednávky, kupní a prodejní smlouvy, nájemní smlouvy a jejich změny, smlouvy o poskytnutí dotací ze státního rozpočtu apod.).

Bez zajištění rozpočtového krytí by neměl být závazek uzavírán. Svůj souhlas pracovník písemně potvrdí na dokladu, který vyvolá potřebu výdaje.

Je – li známa předem výše závazku a podmínky plnění, jsou tyto výdaje realizovány v režimu individuálního příslibu. Tento režim jednoznačně určuje výši, složení výdajů i časový průběh plnění. Veškeré odchylky od tohoto plnění musí být řešeny změnou rozpočtu, závazných ukazatelů nebo smluv.

Individuálním příslibem musí být řešeny:

- výdaje s dotačními tituly (ze státního rozpočtu, státních fondů, národního fondu, krajského úřadu, účelové dary)
- mimořádné investiční nebo neinvestiční akce obce
- poskytnutí přechodných výpomocí nebo půjček
- další výdaje doporučené orgány obce a závěrů z případných vnitřních a vnějších kontrol – zvláště v případě finančních obtíží obce
- jednorázový výdaj s významnou hodnotou

Opakující se a běžné výdaje mohou být realizovány formou limitovaného příslibu na určité období – maximálně jednoho rozpočtového roku. Podle charakteru výdaje bude limitovaný příslib stanoven na *ORJ, ODD PAR - seskupení položek nebo přímo na ODDPAR a položku*. Rozsah výdajů, které budou realizovány v režimu limitovaného příslibu, bude stanoven při rozpisu schváleného rozpočtu a doplňován při rozpočtových změnách.

U obou limitů může správce rozpočtu stanovit doplňující podmínky, které musí být při financování dodrženy.

Předběžná kontrola finanční nebo hospodářské operace po vzniku závazku (finanční část kontroly)

Vlastní realizace finanční nebo hospodářské operace nastává z rozhodnutí příkazce operace po provedení předcházejících kontrol. Podobně jako prvotní rozhodnutí o provedení hospodářské nebo finanční operace je tato fáze rozhodující z hlediska kontroly hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti operace. **Příkazce operace provádí kontrolu sám nebo může stanovit, kdo provádí dozor nad průběhem vlastní realizace finanční nebo hospodářské operace.** Stanoví to ve vnitřních předpisech, pracovních náplních nebo příkazem (např. stavební dozor, kontrolu převzetí materiálu a služeb, kontrolu cestovních příkazů, kontrolu tvorby cen za vlastní výrobky nebo služby apod.) Realizace **končí vystavením příslušného dokladu o výši výdaje.** Na základě vystaveného dokladu dochází k následné kontrole věcné a početní správnosti předkládaných údajů.

Kontrolu věcné a početní správnosti provádí pracovník odpovědný za dozor při realizaci finanční nebo hospodářské operace nebo jiný pověřený pracovník. Pracovník ověřuje, zda údaje na vystaveném dokladu odpovídají věcně provedené finanční nebo hospodářské operaci (objednávce, převzaté dodávce materiálu, majetku, prací a služeb a pod.). Ověřuje úplnost podkladů (dodací listy, rozpisy práce), zda konečná cena odpovídá smluvní ceně dle smlouvy, maximální ceně dle objednávky nebo případně ceně regulované.

Teprve, projde-li vystavený účetní doklad těmito kontrolami, schválí příkazce operace proplacení výdaje. Ještě **před vlastní úhradou nebo zaúčtováním provede hlavní účetní formální kontrolu náležitostí účetních dokladů k příslušné operaci.** Tato kontrola znamená komplexní prověření předložených dokladů, jejich náležitostí podle § 11 zákona č. 563/2001 Sb., o účetnictví, ověření provedení příslušných kontrol dle směrnice o finanční kontrole, oběhu účetních dokladů a zda jsou provedeny v souladu s dispozičním oprávněním.

Pro stanovení pracovníků odpovědných za jednotlivé fáze vnitřní předběžné kontroly platí dle § 26, zákona o finanční kontrole následující zásady:

- Nelze sloučit funkci příkazce operace s funkcí hlavního rozpočtáře a hlavního účetního

Zjistí-li osoba uvedená v dispozičním oprávnění jako správce rozpočtu nebo hlavní účetní, že finanční nebo hospodářská operace byla provedena bez předběžné řídicí kontroly a nesplňuje podmínky pro uskutečnění výdaje, informuje ihned vedoucího orgánu veřejné správy (starostu), který rozhodne zároveň jako příkazce operace společně se správcem rozpočtu o úhradě vzniklého závazku.

Průběžná a následná kontrola finančních a hospodářských operací

Při následné vnitřní kontrole kontrolní orgán obce prověřuje:

- a) zda byly dodrženy stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádání a vyúčtování schválených operací
- b) zda při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek dochází k přizpůsobení uskutečňovaných operací
- c) zda jsou prováděny včas a přesně zápisy o uskutečňovaných operacích v zavedených evidencích a automatizovaných informačních systémech a tyto údaje slouží pro včasné a správné zpracování stanovených finančních, účetních a jiných výkazů, hlášení a zpráv
- d) zda údaje v účetních výkazech, výsledek hospodaření a zdroje odpovídají finančním prostředkům na účtech, majetku včetně pohledávek a závazkům organizace
- e) zda je s majetkem nakládáno v souladu se zákonem o obcích, zda je řádně vedena věcná a účetní evidence majetku, zda je majetek zařazován a vyřazován dle platných předpisů a vnitřní směrnice obce
- f)

IV.

Působnost a úkoly na úseku veřejnosprávní kontroly

Obec provádí veřejnosprávní kontrolu v případě hospodaření s veřejnými prostředky.

- a) u svých příspěvkových organizací
- b) u žadatelů o veřejnou finanční podporu nebo u příjemců veřejné finanční podpory, která je těmto poskytována.

Předběžnou veřejnosprávní kontrolu před poskytnutím veřejných prostředků zajišťuje příkazce operace (starosta, místostarosta) na základě podkladů předaných žadatelem.

Průběžnou a následnou veřejnosprávní kontrolu u PO a žadatelů o veřejné prostředky zajišťuje: např. účetní ve spolupráci s finančním výborem.

Kontrolu lze zajistit i pomocí přizvané osoby dle § 16 zákona č. 320/2001 Sb.

V rámci veřejnosprávní kontroly prověřuje obec přiměřenost a účinnost systému vnitřního řízení a kontroly u příspěvkových organizací zřizovaných obcí.

Veřejnosprávní kontrola zřizovaných příspěvkových organizací nahrazuje funkci interního auditu v těchto organizacích.

Provádění veřejnosprávních kontrol na místě se řídí příslušnými ustanoveními zákona o finanční kontrole. Kontrolní postupy upravují § 22 – 27 prováděcí vyhlášky č. 416/ 2004 Sb., k zákonu o finanční kontrole.

V.

Interní audit

Interní audit obce je v obci je nahrazen kontrolou zajišťovanou kontrolním a finančním výborem na základě pověření. Plán kontrol vychází mimo jiné ze zjištění z přezkoumání hospodaření obce krajským úřadem (auditorem) a závěrů dalších vnitřních a vnějších kontrol obce.

Starosta obce zodpovídá:

- 1) za zpracování ročního a střednědobého plánu následných vnitřních kontrol, které budou zároveň sledovat úkoly vnitřního auditu
- 2) podávání zpráv v předepsaných termínech a rozsahu dle předtisku pro vypracování roční zprávy § 22 zákona o finanční kontrole, která zahrnuje údaje a informace o výsledcích finanční kontroly v obci a jí zřízených příspěvkových organizacích.

VI.

Závěrečná ustanovení

Na provedení veřejnoprávních kontrol nebo vnitřního auditu obce se může podílet přizvaná osoba, která má k dané problematice potřebné odborné znalosti. Přizvaná osoba bude kontrolu provádět dle pověření starostou obce na základě živnostenského oprávnění nebo na základě dohody o práci mimo pracovní poměr.

Sm 9. 5. 2014 schváleno
č. d) 50/05/2014

[Handwritten signature]